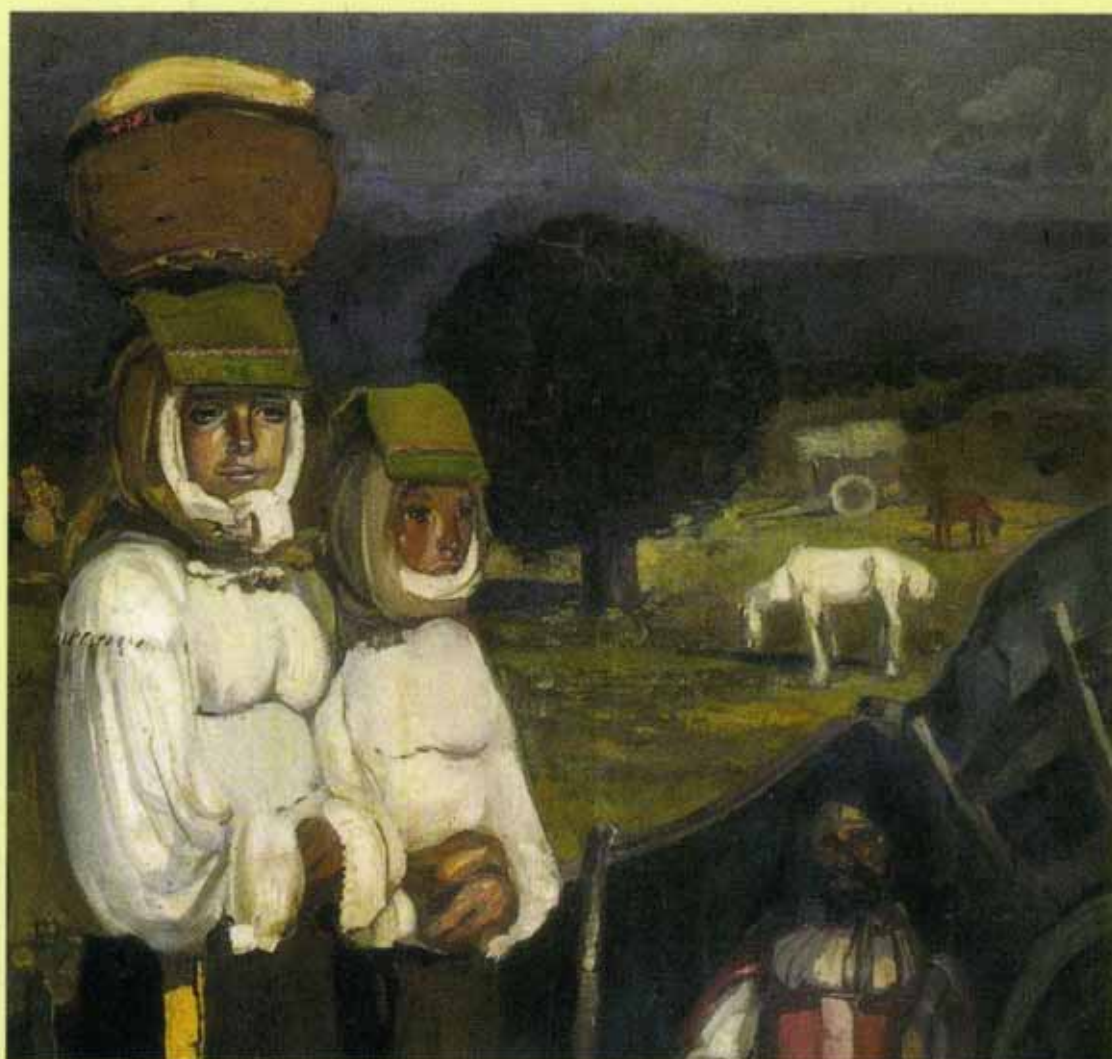

Max Leopold Wagner

SA SARDÌNNIA DE MAX LEOPOLD
WAGNER 1925-1927

a incuru de Giuanne Masala

SARDÌNNIA • BAND 5

S'AUTORE

Max Leopold Wagner, nàschidu in Mònacu de Baviera su 17 de cabudanni 1880 e mortu in Washington su 14 de treulas de su 1962, est galu nòdidu a dies de oe che a unu de is istudiados chi ant connottu e istigadu a primore sa limba e sa civiltade de Sardinnia, pro non nàrrere chi est istèttiu unu de is linguistas prus porosos de su de binti sèculos. S'est laureadu cun una tesi de sa formadura de is paràulas in sardu. In su 1907 in Würzburg at cungruidu sa tesi de dutturadu a subra de sa fonètica de is dialettos sardos de su cabu de sutta (*Lautlehre der südsardischen Mundarten*). Est abbarradu medas bias in s'isula dae su 1925 a su 1927, cando fiat faende is indagos de su lèssicu sardu pro s'*Atlante Linguisticu Italu-Isvizzeru*, incuradu dae Karl Jaberg e Jakob Jud. A pustis de s'essida de su libru suo *La lingua sarda: storia, spirito e forma* (1950), Wagner si nd'est andadu a Washington, in ue at traballadu dòigh'annos pro acabare su *Dizionàriu Etimològicu Sardu*. Sa lassa sua cabet prus de 450 iscrittos e belle sa meidade de custos trattant de limba e de cultura sarda, e sene duda podeus nàrrere chi siat «su babbu mannu de sa grammàtica sarda» (H. Kröll).

S'ÒPERA

Pro more de sa salute iscumbessa sua e de sas disauras politicas de cussos annos, Max Leopold Wagner aiat durittadu unu pagu innantis de accrarare sa boluntade sua de mòvere a Sardinnia; ma bi fiat andadu in su mese de donniasantu de su 1925 a fàere sos indagos pro s'*Atlante Linguisticu Italu-Isvizzeru* de Jaberg e Jud. In sos annos 1925-1927 su filòlogu tedescu abbarrat andende e torrende dae s'isula a terramanna, istentèndesi in Sardinnia prus o mancu pro un'annu. At cabuladu in 20 biddas e cittades sardas, patende finzas istragos mannos, pighèndesi sèmpere infattu unu chistionàriu de 2000 paràulas e preguntèndelu a sos informadores suos, mescamente massaios e pastores. Custu tomu cabet sas descriaduras de sos informadores e sos problemas chi pertoccant sas arrelevaduras, sos osservos fonèticos, fotografias e desinnios cun sas didascalias de s'autore, e finzas sos cunsideros suos de custa bentura sarda in un'istèrrida de su linguista isvizzeru Siegfried Heinimann. Sa lassa de Max Leopold Wagner a sos sardos cabet duncas materiales linguísticos-etnogràficos e etnològicos chi non fiant istèttios galu imprentados, ma chi sunt de importu mannu pro nos agiuare a cumprèndere de prus sa Sardinnia de sos annos binti de su sèculu coladu.

SA CANNACCA

Sa cannacca SARDINNIA bolet fàere connòschere is òperas de istudiosos e intellettuales de pore de limba tedesca e de àteras limbas, chi appant fattu istùdios de isceras divàrias e chi siant in arrelata a sa Sardinnia. Cunforma a s'idea de is incuradores s'isula podet tènnere unu logu de importu mannu in s'ismànniu de sa cultura europea de tottus e non de pagos. Sa cannacca SARDINNIA nàschet pro presentare a is leggidores una de is prus antigas limbas e culturas romanzas e pro los inganare a connòschere prus a fundu is chistiones culturales de is nazione sene Istadu.